

**M.A. (HISTORY) Semester - 1 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2025 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2023)
Elements of Historical Methods (Core (New-23))**

Time: 2:30 Hours**Marks:70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ “ઇતિહાસ એ વિજ્ઞાન જ છે, નહીં ઓછું કે નહીં વધારે”- આ વિધાન તપાસો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ ઇતિહાસના આધુનિક પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ ઇતિહાસના સહાયક શાસ્ત્રો તરીકે સિક્કા શાસ્ત્ર, ભૂગોળ અને સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ઇતિહાસના આધાર સાધનોનું વર્ગીકરણ કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ ઐતિહાસિક આધાર સાધનોની પ્રમાણભૂતતા સ્થાપિત કરવાની કસોટીઓ દર્શાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ ઇતિહાસના આધાર સાધનોમાં થતી બનાવટો તપાસો.
- પ્રશ્ન-૪ ઇતિહાસમાં ગ્રંથસૂચિનું મહત્વ દર્શાવી તેની ઉપયોગીતાનું પરીક્ષણ કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ શું ઇતિહાસનું પુનઃલેખન જરૂરી છે? ભારતના ઇતિહાસના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે નોંધ લખો. (૧૪)
- 1) ઇતિહાસ અને દફતર વિદ્યા
 - 2) ઇતિહાસના અભ્યાસમાં કારણવાદ
 - 3) પાદનોંધના ફાયદા
 - 4) ઇતિહાસના આધાર સાધનોના એકત્રીકરણની પ્રક્રિયા

ENGLISH VERSION

- Que.1 “History is a science, no more no less” - Examine this statement. (14)
OR
- Que.1 Explain with illustrations the modern types of history.
- Que.2 Explain the importance of numismatics, geography and sociology as auxiliary sciences of history. (14)
OR
- Que.2 Discuss the various methods for classifying the sources of history.
- Que.3 Point out the criteria of establishing authenticity of historical source. (14)
OR
- Que.3 Examine the Forgery in the source of Historical Research.
- Que.4 Point out the importance of bibliography in history and examine its usefulness. (14)
OR
- Que.4 Way is the re-writing of history necessary? Discuss this with reference to history of India.
- Que.5 Write a note on any two of the following. (14)
- 1) History and Archives.
 - 2) Theory of causation in the Study of History.
 - 3) Advantages of Footnotes.
 - 4) The Process of Collection of Sources in history.
